

REDACTIA

Deák Ferencz-utca nr. 20.

ABONAMENTUL

Pe un an ... 20 cor.

Pe jumătate an ... 10 "

Pe 3 luni ... 6 "

Nri de Duminică pe

an 4 cor.

Pentru România și străinătate

pe an 40 franci.

TRIBUNA

ADMINISTRAȚIA
Deák Ferencz-utca nr. 20.INSERTIUNILE
de un șir garnond: prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 bani
de fiecare publicațiune.Manuscripte nu se
înapoiază.

Telefon oras și comitat 50

Anul X.

NUMĂR DE DUMINECĂ

Nr. 4.

„Paharul amar“.

(*) În numărul său dela 28 Ianuarie «Budapesti Hirlap», foaia lui Apponyi, pune Ungurilor în vedere că *trebuie să golească până în fund paharul amar*. Maiestatea Sa n'are adecă să le dea limba unguerească ca limbă de comandă în armata împărătească și crăiască, ci armata trebuie să rămână cum este.

Intocmai după cum au spus-o deputații români în sfatul țării, în Dietă, și în multe adunări populare, ce au ținut!...

Pentru Apponyi și toți kossuthiștii este adecă «pahar amar» să nu poată face în țară ce ei doresc, să nu poată frânge Viena, să nu ajungă stăpâni pe oștire așa fel, ca și cu ajutorul ei să ne poată ingenunchia pe noi, naționalitățile.

Ungurii să fie însă gata a bea până în fund paharul amar, — scrie Budapesti Hirlap.

«Pentru că fără suferințe, mizerie, rușinare, vărsare de sânge, fără restignire și cumună de spini nu-i înviere, fără înviere nu-i mântuire»...

Are dreptate.

Decât Apponyi caută învierea poporului unguerec în scurtarea drepturilor M. Sale și în cupunerea celorlalte neamuri din țară, chiar în legea dela 1868 li-s'au chezăuit drepturi d'opotriva cu ale Ungurilor, lege pe care Kossuth și Apponyi n'a cerut nici odată ca stăpânirea să o fină față de noi, ci aceleași comitate cari acum duc lupta împotriva fișpanilor numiți de M. Sa au cerut mai anul trecut să se schimbe legea dela 1868, luându-ni-se și bruma de drepturi ce ni-s'au mai păstrat — pe hârtie.

Pentru politica asta nenorocită de a nimici naționalitățile și a scurtă din drepturile M. Sale, atât Kossuth cât și Bánffy și ceilalți tovarăși ai lor îndeamnă la luptă pe Unguri și-i pregătește pentru «paharul amar». Pentru că la 28 Ianuarie «Budapesti Hirlap» așa credeă: nelăsând nici M. Sa nici partidele întovărășite, o să ajungă lucrurile așa zicând la frângere. Legile vor fi agățate în cuiu, Dieta va fi împrăștiată și multă vreme nu se va mai cârmui cu parlament, ci M. Sa va cârmui cu dela sine putere, ținând țara sub stăpânire militară.

Asta ar fi fundul «paharului amar».

Noi zicem însă: fundul paharului au să-l bea după ce vor veni la putere. Se poate anume, că pe când ies de sub tipar aceste șire, partidele întovărășite să fi primit din

mâna M. Sale puterea, dar nu și dreptul limbii unguerești în oștirea împărătească și crăiască.

Și atunci poporul unguerec se va întrebă: de ce Kossuth, Apponyi și ceilalți fruntași au aruncat țara spre prăpastie și au întors toate rânduilele cu fundul în sus, dacă după un an de zile suntem tot unde am fost? Tot cuvântul M. Sale a trebuit adică să rămână d'asupra ear kossuthismul s'a dovedit ceea-ce a fost și la 1849: o politică primejdioasă care știe încurca multe, poate pune pedeci multora, dar pentru țară nu aduce nici un bine, ci politica cea sănătoasă trebuie făcută în înțelegere cu Maiestatea Sa, iar nu împotriva lui și a încercaților săi sfetnici.

Când își va fi pus poporul maghiar întrebarea aceasta, politicii lui Kossuth i-se va da o grea lovitură.

Și numai ajungând Kossuth ministru, se va dovedi că toate vorbele frumoase ce a rostit, au fost deșertăciuni. Se va dovedi că nu caută decât mărire, nici poporului maghiar nici celorlalte neamuri din țară nu le va da ce a făgăduit. Ungurilor nu le va da neamurii de Viena fiindcă nu va avea puterea o facea asta, iar celorlalte neamuri nu le va da drepturi mai multe, pentru că n'are dragoste pentru ele. Doar a dovedit-o asta în atâtea rânduri că a fost care întâia oară a scris că dreptul vot să aibă numai cei ce știu scrie și să unguerește.

S'a isprăvit atunci cu mărirea și dragostea poporului unguerec față de fiul lui Kossuth și Apponyi va rămâne și el ceea-ce este: mare negustor de vorbe.

De paharul acesta amar nu vor scăpa fruntașii partidelor întovărășite fie că vine absolutismul, domnia militară, fie că ajunge la putere Kossuth și Bánffy.

Expoziția din București, care se va deschide la vară, făgăduiește e fi un mare fapt istoric. Ea se face întru mărirea celor 40 ani de domnie a Regelui Carol. Românii din patru unghiuiri și vor da întâlnire cu acest prilej în capitala României. Austro-Ungaria va luc și ea parte la expoziție.

Regele Carol I bolnav. Din București ne vine vestea, că de câteva zile regele Carol I este bolnav. În toate părțile știrea a întristat inimile și Românimea întregă face urare pentru însănătoșarea cât de grabnică a Maiestății Sale Regelui României, prietenul credincios al bătrânului nostru monarch.

Vorbă respicată.

Marea foaie Vieneză «N. Freie Presse», într'un număr apropiat dăscălește în următorul chip pe Unguri:

Răspundere mare va apăsa asupra fruntașilor partidelor întovărășite, dacă ei trag nădejde, că reușind să învingă absolutismul, cred că Țara Ungurească va ajunge iară în starea de azi, stare alcătuită de stăpânirea aristocrației (a domnilor mari!)

Absolutismul (stăpânirea prin poruncă mai înaltă și cu ajutorul oștirii!) d'acum nu se mai face după felul celui de pe vremea lui Haynau și Bach. În ziua de azi absolutismul lucrează sprîinindu-se pe mulțime, el pune stăpânire pe durerile economice și pe patimile naționale, ducându-le pe acestea împotriva păturii bogătanilor.

Absolutismul Coroanei ia luptă împotriva marilor bogățani nemeși.

Dacă partidele întovărășite nu se hotărăsc în clipa din urmă să primească puterea așa cum vrea M. Sa, adică fără a se face vre-o schimbare în oștire dându-li-se una ori alta Ungurilor, și nu grăbesc să mântue constituția (legea, pe care se întemeiază țara) și parlamentarismul (adecă dreptul de a trimite în casa țării deputați, cari ei să hotărăscă asupra afacerilor obșteșii) și peste tot: să facă rânduială în țară, atunci ajunge în puține primejdii nu numai constituția țării, ci mai curând ori mai târziu lupta se poate întoarce împotriva tuturor acelor așezăminte, pe cari în anii din urmă le-a alcătuit statul național maghiar.

De bună samă și simt asta fruntașii partidelor întovărășite (coaliții) altminteri n'ar căuta prietenii în străinătate, astfel chiar și în Serbia, deși interesele economice ale Serbiei nu se potrivească cu ale Ungariei (se știe anume că d'Kossuth și gazetarii sârbi schimbaseră telegrame de dragoste! Nota traducătorului).

Asta e din nou o cădere la politica de emigranți, politica rătăcitorilor romantici, cari erau de înțeles pe vreme când Ungaria nu avea neatâr-nare, nu avea așezăminte de sine stătătoare și când toată truda li-e era să strice Austriei. Coaliția visează, dacă crede că în lumina strălucitoare a vremurilor de azi, când statistica lămurește cele mai ascunse colțuri, se înșală, zicem, dacă ea crede că țara mai poate fi vre-odată prefăcută în stăpânirea veche de dșentri, în comitate de juratuși.

Aceste sunt aduceri aninte a istoriei vrednice de cinștire, dar aceste icoane înșelătoare nu pot umplea cuprinsul unei politici de popor. Pentru Coroană încă e de o însemnătate fatală ziua aceasta, dacă fruntașii partidelor întovărășite vor respinge avizul regelui, atunci vine rândul la împrăștierea fără amânare a Dietei. Și prin aceasta, Coroana, se rentoarce iar pe calea aceea, care înainte cu o jumătate de veac a fost atât de nenorocită.

Cam același lucru li-se spune căpeteniilor partidelor întovărășite și în «Magyar Nemzet», foaia lui Fejérvary.

E întrebarea numai dacă Kossuth și tovarășii vor să înțeleagă, ori țin să mai încerce cu politica nefericită de până acum.

„Janus“ institut de asigurare mutuală pe viață în Viena
— s'a fondat în anul 1839, din partea unui grup de bărbați nobili —
este cel mai vechi institut mutual de asigurare pe viață

pentru Austro-Ungaria.

Informațiuni îndatoritoare dă: Agentura generală pentru Ungaria de sud în Timișoara-Fabrik

Lerchengasse Nr. 17. (Telefon 422.)

Se bazează pe legile mutualității, în puterea cărora accidentalul capitalului anual trece în favorul celui asigurat. **Premii eftine.**

Condiții de asigurare favorabile.

Imprescriptibilitatea politelor după 3 ani. Plătirea în caz de duel și sinucidere după 5 ani. — Asigurare gratuită pentru caz de război. — Fără timbru de poliță și taxă de stat. — Plătirea la moment.

Starea de asigurare	111.000.000 cor.
Sumele de asigurare plătite până acum	56.000.000 "
Avea institutului	31.000.000 "

Intre îndoieli.

— Criza. —

Aşa numitul comitet dirigent de o săptămână de zile se tot frământă în şedinţe peste şedinţe, pentru a stabili felul de răspuns, ce Andrassy trebuie să-l ducă M. Sale.

Că ce s'a petrecut în sânul comitetului şi ce cuprinde răspunsul, ce s'a trimis M. Sale şi care e deja gata, nu putem şti, căci comitetul a hotărât să ţină taină asupra hotărârilor sale. Din semnele din afară însă reese, că în comitet au fost mari frământările şi neînţelegerile. Unul dintre corifei, *Ugron Gábor* a eşit adecă din comitet şi a scris un articol, că dânsul nu vrea să ştie de pace, pe lângă condiţiile puse de M. Sa şi primite de comitet. De părerea lui Ugron sunt mulţi deputaţi kossuthişti, ba chiar şi între fruntaşi sunt unii ca de es. *Just*, preşedintele Dietei şi *Barabás*, despre care se zice că nu vrea să se împace între condiţiuni umilitoare.

Iar condiţiunile M. Sale — zic ei — că sunt umilitoare, că M. Sa adică hotărât nu vrea să lea dea limba de comandă ungurească, şi în oştire nu vrea să le dea decât *ciucuri*. În schimb însă cere să se oblige, că vor vota un spor de recruţi pentru oştire şi noi milioane pentru tunuri. Cu un cuvânt nu vrea să le dea cu nimic mai mult decât i-a dat şi lui Tisza şi lui Fejérváry. Dar atunci, ei se pot cu drept cuvânt întrebă ca sasu din poveste, de ce a trebuit să mânânce broasca?

Ştirile mai noi despre criză sunt următoarele:

Slujbaşii guvernului.

Ministrul preşedinte baronul Fejérváry Géza, i-a spus unui fişpan, ca şi în cazul, când coaliţia ar veni la putere, trebuie neapărat să respecte demeritele Maj. Sale.

Prin urmare greutăţi mari întâmpină coaliţia şi în punctul acesta: ce să facă cu slujbaşii numiţi de guvernul Fejérváry, pe cari i-ar scoate din slujbi, dar cărora trebuie să le dea atunci alte slujbe; pe de altă parte trebuie să se îngrijească şi de slujbaşii aceia, pe cari guvernul Fejérváry i-a lipsit de slujbe.

Din graiul Dobroşenilor.

Foicica bobului.)*

Foicica bobului,
Sus pe malul Oltului
Sunt casele Şandrului,
Şandrului bogatului.
Şandruleasa cea frumoasă
Cu statu de jupâneasă
Cu ochii de puic'aleasă

Are Şandru fată mare
Şi mi-o poartă cu pafale
Cu ie cu puşoare
Cu cozile pe spinare,
Pardosite cu parale
Tot parale turalii
Rămase dela beşlii.

Dar maică-sa ce graia:
— Ilincuţa fata mea
Du-te aduii mării apă,
Apă bună dela gârlă.
Fiică-sa mi-o ascultă
Cofile că le luă,
Cofile garofili
Cobiliţa cu creiţa.

*) Variantă la «Foicica lemnului».

Ugron se declară din nou.

Ugron scrie sub titlul «De ce am repăşit» un nou articol în ziarul «Nap», în care acuză şi mai departe comitetul cu tradare de principii. Articolul lui Ugron face senzaţie. Se zice că ieşirea lui Ugron a impresionat comitetul dirigent, încât n'a cutezat s'aducă hotărârile pe cari mai nainte le plănuiise.

Telegrame.

Andrassy la M. Sa. *Budapesta, 2 Februarie.* Conte **Andrassy** a plecat aseară la Viena şi azi Vineri va fi primit de M. Sa în audienţă, ca să predece răspunsul coaliţiei.

Nu vor fi manevre. *Budapesta, 2 Februarie.* După măsurile luate în ministerul de războiu, sunt semne, că în anul acesta nu se vor face manevre mai mari.

Primatele Vaszary — în agonie. *Budapesta, 2 Februarie.* Primatele Vaszary de ieri e în agonie. În orice moment s'aşteaptă catastrofa.

Căderea guvernului italian. *Roma, 1 Februarie.* Eri primul ministru Fortis la debaterile asupra proiectului de buget a pus chestie de încredere. Resultatul votului a fost *căderea guvernului*, care a rămas în minoritate cu 40 voturi.

Mulţime covârşitoare şi-a arătat neîncrederea din cauză că Fortis se rostise contra dreptului de vot pentru toţi cetăţenii. Fortis fusese numit întâiu, ministru numai în Decembrie.

Dătăi sângeroase în bisericile din Paris. *Paris, 2 Februarie.* Ieri s'a început inventarierea averilor, conform legii cei noi a separaţiunii, în toate bisericile din Paris. Cu prilegiul acesta s'au întâmplat mari scandale între poliţişti şi părtinitorii clerului. În biserică Saint-Clotild, înfăţişându-se exmisul Camerei, *Mancau*, credincioşii au sărit asupra lui şi l-au bătut sânge. Poliţia abia la putut scăpa de furia mulţimii.

Ea la gârlă se ducea
Cofili că le umplea
Şi la mal că le scotea.
Pe ochi negri se spăla,
Pe Dunăre i-aranca,
De un caic mare-mi zărea,
Cu catargu şicuit,
Cu creştetu moorât,
Pentru Ilinca gătit.

Ilincuţa mi-l vedea
Şi 'ndărăt că se 'ntorcea
Şi din gur'aşa-mi graia:
Mânca-te-ar vermii de mamă
C'ai poftit la apă bună
Cu fântâniţa 'n grădină
— Iar beşleaua că venea
Şi 'ntreba de maică-sa
Ce-a făcut pe Ilinca?

— Ilincuţa mi-a murit;
Azi trei zile s'a 'mplinit.
Ea pe fată ascundea
În chivniţa sub proptea;
Sapa 'n mână că luă,
În grădină că intra,
De-un mormânt mare croia.

Până treaba c'o sfârşea
Şi turcii că mi-o sosea

Respingerea petiţiei privitoare la alegerea din Dobra

Se ştie că în săptămâna trecută patru zile s'a pertractat la Curia din Budapesta petiţia ce au dat-o mai mulţi dobreni pentru a se nimici alegerea dela Dobra, făcută în persoana ungurului Lázár László, împotriva lui Dr. Aurel Vlad.

Cererea de nimicire a mandatului a făcut-o avocatul Dr. V. Bontescu. arătând punct de punct abaterile dela legi săvârşite îndeosebi de presidentul alegerii.

Eri (Joui) Curia a dat hotărârea.

Neafiând dovedite cele spuse în sarcina preşedintelui de alegere Dr. Csernovitz Mihály nici că Lázár László ar fi mituit, Curia a respins petiţia şi a declarat valid mandatul lui Dr. Lázár László.

Din Reichsrath.

În şedinţa dela 30 Ianuarie a sfatului împărătesc din Viena, a luat cuvânt contele *Sternberg*, cei ce propusesese mai zilele trecute un *regent* pe lângă M. Sa, ţintind la nepuţinţele M. Sale de a mai purta grijea cârmuirii, — rostind o vorbire, în care a ataca strajnic armata împărătească.

Vorbind despre persoana M. Sale, a zis:

În vremea din urmă am citit istoria Austro-Ungariei din jumătatea întâiu a veacului trecut. Am ajuns până la anul 1848. Vremea aceea seamănă mult cu vremea de azi, cu deosebirea că împăratul Ferdinand a predat în stare întreagă oştirea şi cârmuirea urmaşului său. Că oare aş va face şi domnitorul de acum, tare mă îndoiesc. Preşedintele îl îndrumă la ordine.

Contele *Sternberg*: În fruntea oştirii stă cârmuire învechită şi nepuţinţoasă. Sfatul de oaste îl conduce un moşneag. Moşnegii sunt dela fire laşi. Un moşneag cu vinele slăbite nu poate duce o oaste la biruinţă. Moşnegii sunt de obicei firetici, ca asinii. Nici Dumnezeu nu le poate însufla gânduri noi de vitejie. Moşneagul e semeţ ca o femee şi robul îndatinării sale.

A răspuns apoi ministrul preşedinte *Gautsch*, luând oştirea în apărare.

— Ce-ai făcut pe Ilinca?

— Ilincuţa mi-a murit
De trei zile şi trei nopţi
Dacă nu credeţi cuvântul
Haidaşi să v'arăt mormântul,
În grădină la fereastră
Să între mirosu 'n casă.

Toţi turcii că mi-o credea,
Numai unu mititel
Umbla dracu după el.
El cuşitu, că mi-l luă
Ţăţele că-i scrijelea,
Cu sare le presăra
Ca să spună pe Ilinca.

La pivniţa mi-i ducea,
Pe Ilinca mi-o scotea.
La turci bine le părea;
Pe Ilinca mi-o lega
La caic că mi-o ducea
Şi 'n cămară mi-o băga,
Caicul că mi-l pornea
Şi merge cât mai mergea
Iar din gur'aşa graia;

— Turcilor
Agalelor
Deslegaţi-mi mânila

VÂNZARE MARE pentru transportare
toată marfa din magazin: articole
de sticlărie, porcelan şi lămpărie se
vând cu preţuri foarte reduse

de prăvălie.

Rog P. T. public binevoiască a se convinge personal; cercetarea magazinului nu obligă pe nimeni la cumpărare.

Szabó Albert
liferant de curte a A. t. Sale
archiducelui Iosif
Arad, str. Atczél Péter Nr. 1
Telefon de oraş şi com. 299.

Dela Oradia-Mare.

Serată strălucită în palatul Episcopului Dr. D. Radu. — Public distins.

— 16 29 Ianuarie.

Aseară a avut loc în palatul episcopului Dr. D. Radu recepțiunea anunțată mai bine d'o săptămână, la care a luat parte tot ce Oradia-Mare are mai elegant și mai distins în societatea sa, aproape 400 persoane, bărbați și dane, fără osebire de naționalitate și confesiune. Palatul, splendid iluminat, avea aspectul unui palat feeric de cristal, cum se zice în poveste, cu săli mari, împodobite cu gust artistic, cum numai la lucrările de artă monumentale poți găsi. Episcopul Dr. Radu, în mare finută, apărea ca un principe suveran prin nobilitatea, finețea și eleganța personalității sale în mijlocul oaspeților săi.

Întâmpinarea oaspeților s'a făcut de Ilustritatea Sa Dr. Radu și sora sa Teodora măritată Teușan, în costum național din Ardeal, precum și văduva Maior, apoi Alma Maior măritată Dr. Isidor Pap și Sidonia Maior din Lugoj.

Între numeroșii oaspeți au fost toate căpeteniile autorităților civile și militare, dela Lugoj II. Sa episcopul Dr. V. Hossu, membrii capitolului gre-cat. orădan, Vasiliu Mangra și întreaga elita din oraș.

Lumea străină a rămas uimită de lăcașul și strălucirea palatului episcopesc, de gustul și priceperea cu care s'a aranjat bufetul bogat întins în cele patru unghiuri ale sale, spațioase, ca la curțile principare.

Noi, Romanii din Oradia-Mare suntem mândri că avem un episcop care știe a se afirma pe toate terenele vieții publice-sociale ridicând cinstea și vaza națiunii sale înaintea lumii străine.

Ziarele ungurești d'acii scriu cu adevărată încântare despre decursul seratei animate care a ținut până după miezul nopții. Laudă îndeosebi afabilitatea înaltului palat.

Moartea regelui Daniei.

La coșciugul lui Cristian al IX-lea, regele Daniei, fără îndoială se vor întâlni toți acei domnitori, cu cari *socrul Europei* era înrudit. *Wilhelm*, împăratul Germaniei, la toată împrejurarea va merge la Copenhaga, și acolo se va întâlni cu Eduard, regele Angliei, pe care de mult nu l-a văzut. Acolo va fi apoi prințul de Cumberland moștenitorul de tron din Hannover. La înmormântare se crede, că va lua parte și Țarul Rusiei. De față va fi și principele Ferdinand al României, cu moștenitorul

de tron al României, și principele Bulgariei, și la tot cazul va fi vorba acolo și de chestiunea balcanică. Regele Hakon se va întâlni cu Oscar, regele Suediei și cu moștenitorul de tron al ei.

La 30 Ianuarie s'a întâmplat în Copenhaga proclamarea de rege a moștenitorului de tron, Friderich al VIII. Regele a dat o proclamație, a primit pe miniștri, pe prezidentul adunării deputaților, pe capii puterilor civile și militare, și pe notabilitățile de curte. Durerea ce-a suferit țara în urma morții lui Cristian, azi s'a schimbat în bucurie, fiind că a pășit pe tron noul Rege. Despre moartea regelui și despre pășirea pe tron a urmașului lui au sosit următoarele telegrame:

Copenhaga, la 30 Ianuarie.

Dela nouă ore înainte de prânz, în toate bisericile s'aude glasul jalnic al clopotelor. Tunurile au dat salve în semn de jale. În întreg orașul la toate casele se văd felurite steaguri negre, ce vestesc marea jale a întregii țări. În ziua înainte de înmormântare toate teatrele și alte locuri de petrecere au fost închise. Regele Hakon a telegrafat, că pentru a lua parte la înmormântare va veni la Copenhaga.

La 11^{1/4} a fost sfat, în care miniștrii și-au dat noului rege abdicerea. Regele i-a rugat să rămână și pe mai departe în diregătorie.

La 12 ore ministrul prezident s'a suit în balcon și a spus de trei ori următoarele: *Regele Cristian al IX-lea a murit, să trăiască regele Friderich al VIII-lea*. Poporul a răspuns cu un *urra!* S'au pus apoi streaguri pe toate casele și un tun a dat semn, că iar e bucurie. După aceasta Regele îmbrăcat în haine militare s'a suit pe balcon și a ținut următoarea vorbire:

Bătrânul rege, iubitorul meu tată și-a închis ochii pe vecie. S'a stans liniștit și în pace, ca un rege care totdeauna bine și-a împlinit datorințele sale. Căci acum primesc greua mea moștenire, ce voi duce cu încredere în brațele

bunului Dumnezeu, așa să mă învrednicească ca și eu să pot conduce poporul meu în acel spirit, în care a fost condus de părințele meu și ca împreună cu aleșii, să-i pot face poporului ce e spre binele lui și fericirea țării. Să ne unim cu toții în strigătele: să trăiască Patria!

Cuvântarea regelui a fost primită cu mare însuflețire. Friderich a dat următorul manifest:

Noi, Friderich al VIII-lea, din îndurarea lui Dumnezeu, rege al Daniei aducem la cunoștință, că iubitul nostru părinte, regele Cristian al IX-lea, ieri în mod subit, dar liniștit și în pace a trecut la cele vecinice. În urmarea aceasta întemeiat pe lege am pășit pe tron. Când în acest chip primim greua chemare, pentru care pe noi Atotputernicul ne-a învrednicit, suntem pe deplin convingși, că neclintit vom păstra constituția țării, și întreg poporul îl vom conduce spre bine. Dacă și poporul se va încrede atât de tare în regele său precum regele în poporul său, atunci Dumnezeu va binecuvânta cu toate darurile și bunătățile sale; dorința noastră este, ca afacerile țării în pace să fie conduse și pe mai departe, și că acei diregători, pe cari iubitul nostru tată i-a ales, pot fi pe lângă jurământul lor, rămânând în diregătorie. Dat în Amalienburg la 30 Ianuarie 1906. Friderich m. p., Kristenzeu m. p.

Luni la orele 3.40 după amiază bătrânul Rege al Danemarcei IX. a încetat din viață, fără chinuri și fără dureri. El s'a stans ușor în mijlocul membrilor familiei sale.

Cristian IX s'a născut la 8 Aprilie 1818 și s'a căsătorit la 1843 cu principesa de Hessa-Cassel, cu care a avut 5 copii.

Cristian-Frederic, moștenitor al tronului;

Principesa Alexandra-Carolina, actualmente regină a Angliei;

Printul Cristian-Wilhelm-George, actualmente rege al Greciei;

Principesa Maria-Sofia-Dagmar, care sub numele de Maria-Feodorovna a devenit soția țarului Alexandru III. Ea este mama actualului țar Nicolae II.

Un fiu al printului moștenitor Cristian-Frederic, a fost ales de curând, cum se știe, rege al Norvegiei.

Defunctul Rege s'a suit pe tron la 1863 ca moștenitor al lui Frederic VII., care n'a fost în

Votul universal în Austria. În districtele districte ale Vienei s'au ținut ieri 17 meetinguri, în favorul votului universal. Cele mai multe au decurs impozant. În districtul Landstrasse, mulțimea s'a ciocnit cu poliția, care a voit să zmulgă două steaguri roșii dela socialiști. Două înși au fost deținuți.

Ca să-mi spal obrazile
Să-mi ruminesc buzele
Și să-mi fac sprincenele.
Să vă întrec cadănele.

Ea pe turci că-i înșela
Mănile că-i deslega.
Iute în Dunăre sărea:
De cât sluga turcilor
Și doica cadănilor,
O mâncare peștilor
Și-o prânzare racilor.

Cules din Turcoaia (Măcin).

Imprejurări și chipuri din trecut. *)

Dragoș nu era vorbăreț de felul lui, iar pe Paisie îl stăpâneau prea mult și deosebite simțuri. De aceea își zimbea sieși, se frământă pe capră, și da în neștire câte un bici Surelului, care mergea și fără asta destul de bine. Tot el puse capăt tăcerii.

Frumos e pe la noi, nu-i așa?... Și belșug de toate, ai să vezi... N'ai mai fost nici odată prin părțile aceste?

— Nu; așa s'a întâmplat.

— Și vii de departe, pane?

— Dela tabăra lui Vodă, de la Hârlău... Dar de-a de unde cu căruța asta?

Dela Târgu-Neamțului... Am dus niște marfă mânăstirească... lucrături de ale părinților...

— Negreșit te-ai deprins cu noua d-tale stare...

— Ce să spun? oameni buni, de treabă... dar, eu eram făcut pentru altă viață. Prea multă liniște... prea multă pace... Pe mine m'au poreclit părințele Zarvă, pentru că nu pot fi așa stămpărat... Ce să fac?... câte odată trebuie să-mi ies din sărite... pe urmă îmi pare rău, dar e prea târziu.

— Va-să-zică ai avut parte tot de porecle... Colo între oșteni Frâng fier îți zicea... Ei, ia spune tot așa de tare ești?

— Mai tot așa, zău... Nu căta că am început a albi... De ar putea să se mai întoarcă vremurile cele dinainte, ai vedeă iar pe Ilie Tâlpan zburând din hătălie în hătălie și dând proașcă în tot soiul de lifte.

A! dar rogu-te, e bine, sănătos, pana Sima?... Din toți căpitanii ce i-am avut, de dânsu-mi aduc aminte mai cu drag... Am și luptat mai mult alături de el...

Sima Dragoș nu mai este, răspunse Tudor cu glas adânc.

— Ce spui?... Dumnezeu aibă-l în raiul său!

Apoi, după un moment de reculegere:

— A murit părcălabul Sima... Și cum, vai de mine?

Cum mor cei din neamul lui Dragoș Vi-teazul!) tot dumbrăveni: pe câmpul de luptă... La noi doar femeile repauzează în pat... La bisericile noastre numai morminte de ale lor se vad... Pe tatăl meu l'au găsit la Limpinți peste un morman de tătari pe care-i cosise brațul lui oțelit... Miluiască-mă și pe mine bunul Dumnezeu cu așa moarte!

*) Personaj istoric, ca și Sima. Drăgoștii au fost un neam puternic și însemnat.

Ochii războinicului se ridicară spre cer la aceste cuvinte.

— Și eu n'am știut nimic, urmă părintele. Dar ce mai știu acum!... He! astfel de bărbați nu se nasc în toate zilele... așa inimoși și așa puternici... Te uita! la el ca la un brad de cei străvechi... era par'că mai înalt de cât mine...

— Nu, dar mai încălat.

Și ce pumn, Doamne, ce pumn!... Ți-ar fi omorât un taur cu o lovitură... Ți frângea oasele numai când te atingea așa în șagă... Numai unul a fost de seama lui în țara asta... N'ăși fi crezut că moartea va îndrăzni să se lege de acel voinic. Odihnească în pace, că n'avu Moldova oștean mai vânjos, mai semeț.

Aci Paisie oprî căruța în loc și, întinzând brațul, zise cătră boer:

— Pane!

— Ce?

— Dă ici, să vedem...

Dragoș îi îndeplini dorința, zimbînd, și punitul lui căzu pe brațul călugărului ca ilăul pe nicovală.

— Să trăiești! exclamă Paisie, după ce icni și înghiți în sec. Cu adevărat ești din osul lui Sima biv părcălab de Soroca!

Era un om taia-meu! zise Tudor cu mândrie.

— Așa cum nu mai sunt astăzi... Nu știu ce-i, dar par'că altfel de lume era pe atunci...

Și după-ce mai stătu pe gânduri:

— Hei! vremi ca acelea nu s'or mai pomeni... Răsboaie peste răsboaie... Mai pe tot anul câte unul și de multe ori câte două... N'apucă un domn să se pună în scaun și altul venea de peste hotare, și sări băete pe arme și bate în

*) Din Fiica lui Radu-vel-Mare.

Reuniunea meseriaşilor şi comercianţilor din Sebeş Andreiana.

Sas-Sebeş, luna Ianuarie 1906.

În ziua primă a fiecărei luni ţine Reuniunea meseriaşilor şi comercianţilor de aici aşa numitele şedinţe literare. Cea dela 1/14 Ianuarie 1906 a fost ținută în cere mai larg, în mod festiv, despre decursul căreia vă rog a da loc în coloanele prețutului ziar ce redigiați următorului raport.

Pe la orele 8 seara în sala cea mare dela hotelul «La leul de aur» erau adunați măiestri sodali, fruntași țărani, mai puțină inteligență, cari cu nerăbdare așteptau începerea programului.

Președintele reuniunii, *George Tatar* arătând în sănătatea reuniunilor în general pentru dezvoltarea, întărirea și bunăstarea unui popor și mai ales a reuniunilor de meseriași, declară ședința literară de deschisă. D-șoara *Oltean* declamă cu sentiment peozia «Rugăciunea» de *O. Goga*, căreia i-a urmat conferința despre poetul *O. Goga*, ținută de inv. *P. Morușca*.

Ca ilustrare a celor arătate de conferențiar a servit declamarea cu simț a poeziei «Plugarii» prin d-șoara *L. Santei*.

Între vii aplause apare pretorul *Dr. Ioan Miclea* și conferențiază despre «Legea industrială». E ascultat cu mult și viu interes în expunerea dispozițiilor legii industriale în general. Urmează apoi a arăta raportul dintre măiestrii și învățacei, raportul dintre măiestrii și sodali dând învățături și sfaturi practice măiestrilor, sodailor și învățaceilor în purtarea și exercitarea meseriilor.

Dialogul «Moțul și Săciul» predat de d-șoarele *M. Pop* și *S. Tecău* a produs ilaritate. Mult haz și veselie a produs și astăzi dăbaciul declamator comic *Petru Muntean*, măiestru cojocar prin predarea poeziilor de *T. Speranță*: «Mocanul la biserică» și «Zi c'ai fript-o». La dorința publicului declamă teol. *T. Morar* cu cunoscuta-i vervă poezia: «Noi vrem pământ».

Cu aceste sfârșit programul, s'au sortat lucrurile de «tombolă» în decursul căreia a domnit multă veselie, vioiciune și nerăbdare. După atâta nerăbdare ne-am încins cu mic cu mare într-o sprintenă și veselă horă armată de aște multe jocuri până în zori de zi. *Un participant.*

Pedepsirea crimelor.

Pentru exportul instrumentelor de pușcat: o lună temniță și 600 cor.

Pentru adunarea articolelor de pușcat (pe ascuns): o lună temniță și 600 coroane.

Pentru călcarea legilor privitoare la junghierea

unguri, bate în leși, bate în tătari... ba se mai bătea și moldovan cu moldovan... Ce să-ți spun? O duceam într-o petrecere... Căci cu tot războiul ăsta, lumea era veselă, nu ducea lipsă de nimic...

Vinul gârlă pretutindeni, femeile care de care mai mândre... Să tot trăești! Pan Sima și cu mine eram totdeauna în fruntea luptătorilor. Și mult am vorbit atunci împreună... Ultima oară a fost când *Stefan Vodă* a răpus pe *Petru Aron* ia *Joldești*; și d-ia era de față. Scurt timp după aceea m'am și șters din lume.

— De ce și cum? Țineam să te întreb.

— Ți-am spus: poveste jalnică și lungă... Trebuie s'o iau tocmai dela cap.

— De ce nu părinte? Vorba lungă scurtează calea.

— Așa-i fiule... Deci uite cum a fost pricina:

Legasem strâns prietenie cu un pui de lele ca și mine, *Lipan* căușelul, din *Boureni*. Luasem parte amândoi la aceleași bătălii, ne luptasem alături sub aceleași steaguri, ne aflasem totdeauna în aceeași ceată, în aceiași cruce*), împărtaşisem în sfârșit aceleași primejdii. El mi-a scăpat viața la *Tămășeni*, cu i-am scăpat-o la *Movile*. În toate ne potriveam ca două picături de apă. De aceea am hotărât să ne prindem frați până la moarte, frați de suflet. După obicei, ne ducem la biserică, ascultăm sfintele rugăciuni, ne jurăm unul altuia. Apoi facem cuvenită masă, cu bunăstare de porc gras. Toate mergeau bine. Dar necurațul n'are de lucru și ne aduce pe un târăc-brâu, un dă cu barda în *Dumnereu*, Țintea *Spătă-lată*. El ni-se amestecă în vorbă, se pune nepoftit la masă, s'apucă de deșertat la pahare. Unde beam

vitelor; o lună temniță și 200 cor; în cas de repetire: două luni temniță și 400 cor.

Pentru stricarea semnelor de kilometri: 3 luni temniță și 40 cor.

Pentru călcarea legilor privitoare la fabricarea, vinderea și transportarea otrăvilor: o lună temniță și 600 cor.

Dacă întrerupem meseria măcelăritului înainte de vremea prescrisă de lege: de 600 cor.

Pentru călcarea legilor privitoare la locomotive: o lună temniță și 400 cor.

Pentru stricarea obiectelor de artă: 3 zile temniță și 40 cor.

Dacă nu voim să ne spunem numele proprietarilor hotelurilor, unde luăm cvartir: 100 cor; dacă spunem nume fals: 200 cor.

Dacă nu voim să ne spunem numele, or dacă spunem nume fals la provocarea oficiilor administrative: 50 cor.

Dacă întrelăsăm ajutorul medicului: 600 cor.

Dacă ne amestecăm în lucrul medicului fără incuviințare: 200 cor; la cas de repetire: o lună temniță și 600 cor.

Dacă întrelăsăm înștiințarea boalelor lipicioase: 600 cor.

Pentru scandale publice făcute în urma beției: 50 cor.

Pentru ținerea și facerea fără făgăduință a materiilor explosive: 15 zile temniță și 200 cor.

Pentru stricarea băncilor puse în loc public: 5 luni temniță și 40 cor.

NOUȚĂȚI.

ARAD, 2 Februarie 1906.

— **Mari demonstrații în Belgrad.** Se depeșează din Belgrad, că acolo s'au petrecut mari demonstrații împotriva Austro-Ungariei. Prilej la demonstrații a dat, că un comerciant cu numele *Petrovici* a convocat pe ieri o conferință, în contra războiului vânal. S'a adunat o mulțime mare, care a mers înaintea locuinței lui *Popovici* și i-a spart geamurile. Mulțimea a percurt apoi străzile aclamând guvernul și strigând în contra Austro-Ungariei. Cătră amezzi, s'au dus la redacția ziarului «*Stanyo*», au spart tablele ferestrelor închise, au devastat tipografia și au aprins exemplarele aflate din ziar. Corespondentul ziarului «*N. F.*

P. Balugsics a trebuit să scape fugind într'un hotel, dinaintea mulțimei înfuriate, de unde după amiază a izbutit a trece în *Zimony*. Poliția pe străzi nu era ca în palmă.

— **Pentru nenorocii din Ferdinandsberg.** Se știe că între victimele măcelului săvârșit de gendarmi în *Ferdinandsberg* au fost și trei Români, cari au lăsat după ei numeroși copilași pe drumuri. Noi am pornit, întru ajutorarea văduvelor și orfanilor acestor nenorocii o colecție, apelând la simțul creștinesc și de frate a cetitorilor, să contribuie care cum poate, cu câțiva fileri pentru acest scop. În urma acestui apel au contribuit până acum următorii:

Dr. Nicolau Oncu	Cor. 5.
Ioan Russu Șirianu	» 2.—
Sever Bocu	» 1.—
Dr. Ștefan C. Pop	» ?
Trifon Lugojan	» 1.—
Dr. George Popa	» 1.—
N. N.	» 50
V. Antonescu	» 1.—
G. Popovici	» 1.—
Vasilie Papp	» 2.—
A. Vesalon	» 40
Dr. Iustin Suciu	» 1.—
Aurel Chelnicean	» 1.—
Iuliu Herbay	» 2.—
I. O.	» 1.—

Laolaltă: Cor. 22.20

Repetăm rugarea noastră și cătră cetitorii de *Duminecă*, și rugăm pe cei ce vor să vină în ajutorul acestor nenorocii, să grăbească cu trimiterea banilor la adunarea noastră, voind să-i trimitem și noi că mai în grabă celor în mizerie.

— **Alegere de preot.** În frunțașă comună *Cherec* care a devenit vacantă în urma alegerii de protopop a dlui *Alexandru Muntean* a lui *Vasile Duminecă* s'a ales nou preot. Poporul s' alăturat pe lângă tânărul *Adrian Filip*. Felicitările noastre.

noi unu, el bea două; unde beam două el trei. Așa că, deodată începe a vorbi multe și nevrute, câte în lună și în stele, și prinde harag. Eu îl înfrunt, că doar nimeni nu mi-a tors pe limbă, și sfida se iscă între noi. Nici una nici două, văd pe *Spătă-lată* că se scoală și, ridicând ghioaca ce nu-l slăbea nici-odată, mă amenință. *Lipan* sare să ne despartă și-i dă arma la o parte. Dar mie mi-se și făcuse negru-roșu înaintea ochilor, nu mai cunoșeam nimic, nu mai știam care-i *Lipan* al meu și care-i Țintea al naibei. Căci nu sunt om rău, dar la mânie n'am păreche. Apuc și cu junghiul dela brâu, mă reped să-i plătesc lui *Spătă-lată* cu vârf și îndesat și... Aici nu mă mai întreba, că habar n'am... Numai că a fost ceasul cel rău, numai că a fost să trag păcate grele... Vorba-i că... dânsul așa orbș, lovesc pe bietul *Lipan* care, pasă-mi-te dedea să mă ție... O clipă și-l văzui lungit la picioarele mele... Junghiul îi intrase în gâttej... par'că anume, par'că așa îi năzuit așa. Muri el, gosea-mi-te, voinic, ca un puiu de găină. Sângele lui țîșnea pe mine!... Grozăvenie!... De câte ori mi-aduc aminte îmi trecea un fier roșu prin inimă și par'că-mi curge foc prin vine. Ce am simțit eu atunci n'a mai simțit om pământean!

Emoțiunea-i făcuse vorba pentru un moment părintelui *Paisie*. Apoi urmă așa:

— Țintea rămase și el ca trăznit și socot că îi eșise toate fumurile din cap. Ba dădă chiar s'o steargă la sănătoasa, cât era el de neînspăimântat. Dar moartea frătorului meu mă încrunțase peste fire, mă făcusem mai amarnic decât

*) Impărțirea oștenilor după o dare ca fiecare o datoră căpeteniei sale.

un leu paraleu. Și fără să-i zic nici du-te 'ncol mă și repezii după dânsul, ca fulgerul, și m'culcai și pe el, cu același junghi, nu departe de *Lipan*. Până să ia seamă lumea strânsă împrejurul nostru, el nici nu mai suflă. Ei, dar treabă era lată. Rudele lui Țintea săriră pe mine și să mana maică-mea, spre a le împăca și a mă răscumpăra dela osânda cea grea, dădă de șugubiri. Fu nevoită să prefacă mare parte din avutul nostru în ughi ungureți și zloți lătarești, bani bui. Însă să-mi fi pierdut nu numai tot comăndul, încă și trupul și sufletul, nu mi-ar fi părut rău de puteam învia pe tovarășul meu cel iubit, și nedespărțit. Atâta groază-mi veni atunci de fațete mele, de acel sânge nevinovat, că m'a lega cu el mai cele cumplite jurăminte pe tot ce-i mai sfânt, să nu mai pun mâna pe armă câtă vreme mai trăi.

Și m'am afurisit eu însu-mi — săracul de mine — să mă bată pământul, apa, văzduhul, *D-zeu* Maica Domnului, de oi mai vărsă picătură de sânge, fie a oricui, fie chiar de neprieten! Mi-am înlăntuit astfel singur mâinile pe veșnicilor!

Paisie se opri iar, căci mare greutate era inima lui, iar *Dragoș* cuvântă:

Până aici nu văd încă cum ai ajuns la lugărie... Tot supărarea te-a făcut să îmbrățișezi rassa?

— Stai, cu asta a fost altă pățanie.

Vezi că, îndată după aceasta întâmplare, căzută la boală, la un fel de lingoare, de multă inimă rea. Și am zăcut, am zăcut două săptămâni de zile, dus pe alte lumi. Într'un cuvânt stam să mă prăpădesc. Mă și grijiră, îmi ținu lumânarea. Parecă o văd lângă mine, în mâna

— **Osânda protonotarului Fazekas — nimicită.** Se știe, că protonotarul comitatului Pest, *Fazekas Agoston*, a fost pedepsit la 2 luni închisoare pentru că s'a împotrivit să împlinească poruncile mai marilor săi, a ministrului de interne *Kristóffy* și a fișpanilor. Osânda aceasta a fost primită cu mare nemulțumire din partea ungarilor, cari îl preamăreau pe *Fazekas*, ca pe un mare patriot pentru purtarea sa. *Fazekas* însuș a dat apelată contra osândeii. Apelata aceasta s'a desbătut ieri de tribunalul din Budapesta care a *nimicit osânda* rânduind o nouă desbateră, pentru că la cea dintâi n-au fost adunate date, cari să lumineze îndestul afacerea.

— **Secretar de fișpan bătut.** Pe secretarul fișpanului din Sătmar *Ronay László* l-au pisat cum se cade câțiva măestri, Luni dimineața, înaintea hotelului «Panonia» din Sătmar. Domnul *Ronay* a fost bătut până dimineața în cafeneaua «Panonia», când apoi s'a rămasit cu unul dintre bătători, căci el va ieși în uliță și va trage o palmă dintr'aceluia venit în cale. Viteazul domn s'a și răsturnat de cuvânt și a căzut în stradă. Pe dinaintea bătătorilor treceau tot mai patru calfe de meseriași, cari grăbiți la munca de toate zilele. *Ronay* s'a acățat de unul și i-a tras o palmă. Dar cel pălmuit încă a avut mâni, l-a apucat pe *Ronay* de gât, în vreme ce ceilalți ortaci cu pumnii l-au doborât la pământ. Viteazul secretar a fost lăsat lat la pământ. Bătăia a fost văzută și de servitorii cafenelei, dar nimeni n'a alergat în ajutorul lui, cunoscându-l de un îngâmfat, care caută gâlceavă, neîncăpându-și în piele.

— **Alegere de capelan.** În comuna Banloc, protopresbiterul *Ciacovei*, făcându-se alegerea de capelan în 15/28 Ian. a. c., a fost ales cu unanimitate de *Filip Pop*, cand. de preot, originar din Caransebeș. Felicitări!

— **Restaurări comunale în comitatul Timiș** s'au făcut până acum în următoarele comune:

Ohilad: a fost ales jude: *Adam Petcu*, sub-jude: *Simion Breban*, cassar: *Ion Bircea*, tutor: *Ștefan Tóth*, jurați: *Nicolae Micșa*, *Georgie Pribeag*, *Trifon Nicolica* și *Ioan Magyar*.

mătrului Sânger, iar pe maică-mea într'un colț plângând. Dacă văzui și văzui că mor, ce-i veni în cap? Fărădău! Domnului pe sufletul ei că moi face călugăr și călugăr voi rămâne toată viața, de voi scăpa cu zile. Și îndată începui a învia, a mă trezi ca dintr'în vis. Atunci mama, rugându-mă ferbinte, arătându-mi ce minune se îndeplinesc pentru mine, mă și ademini să îmbrac rassă. Drept că atât de copleșit eram de pierderea lui *Lipan*, de neînchipuita nelegiuire ce făptuisem, omorând pe un frate de cruce, afăta scârbă de viață îmi venise, încât socoteam într'acevăr că numai călugăria mai putea fi de mine. Chiar multă vreme după aceea, deși om arătam, neom încă eram și nu mă aflam în firea mea deplină. Uite cum am ajuns cuviosul *Paisie*, cum în toate felurile am ajuns cuviosul *Paisie*, cum în toate felurile am zis atunci rămas bun și plăcerilor trupesti și isprăvilor voinicesti... Dar asta a fost fără îndoială voia lui Dumnezeu, căci toate sunt cu voia lui, la care noi, păcătoșii, trebuie să ne închinăm. De *Edgard Th. Aslan*.

POEZII POPORALE.

Auzite de *Ana Suciu* din Șomoșcheș.

Câte văi, câte izvoare,
Câte ape urlătoare,
Fă-le Doamne vin-vin'ars
Să mai uit de-al meu năcaz,
Fă-le Doamne vin și bere
Să mai uit de-a mele rele.

De-oi muri n'oi merge 'n rai
C'avui mândră ș'o lăsal,

Obad: jude: *Adam Milich*, sub-jude: *Ignat Serău*, cassar: *Eftimie Sasdian*, jurat: *Dănilă Ciurar*.

Petromani: jude: *Dimitrie Ilcău*, sub-jude: *Octavian Marciu*, cassar: *Nicolae Rusanda*, tutor: *Simeon Matei*, jurați: *Nicolae Blajina*, *Solomon Dragalina*.

Bereni: jude: *Petru Marincu*, sub-jude: *Nicolae Sirma* și jurat: *Ioan Dragalina*.

Cernă: jude: *Ioan Truș*, sub-jude: *Avram Milca*, cassar: *Paul Truș*, tutor: *Ioan Sintion*.

Toate sunt făcute în rânduială afară de cei din *Obad*, care e atăcată de mai mulți alegători.

— **Logodnă.** D-șoara *Melania Drăgan* fiica preotului gr-or. și director de bancă în Băița (*Zarand*) și dl *Ioan Olariu*, vicenotar tot acolo, logodiți. Felicitări!

— **In atențiunea mireseilor:** Trusouri cu mult gust, recomandă în diferite prețuri firma de prânzări rufării *Heim I. Arad*, piața Libertății 20 (palatul contelui *Nádasdy*).

Cei mai batrâni domnitori ai Europei. Cu prilejul acesta al morții *Nestorului* domnitorilor Europei, credem interesant a comunica vârsta celor mai batrâni regi și împărați din Europa.

1. Marele duce de *Luxenburg*, născut la 1819, actualmente bolnav de paralizie.
2. Marele duce de *Baden*, născut la 1826.
3. Regele *Oscar* al *Suediei* născut la 1829.
4. Împăratul *Francisc Iosif* născut la 1830.
5. Regele *Leopold* al *Belgiei* născut la 1830.
6. Regele *Carol* al *României* născut la 1839.

— **Căsătorie americană.** În un oraș din America s'a întâmplat în zilele trecute o căsătorie ciudată. O fată tânără și frumoasă s'a căsătorit cu ucigașul tatălui ei. *Kinney Joe Marc*, era foarte îndrăgostit în *Faylor Cecilia*, precum și ea în el. Fiind tânărul sărac, părintele n'a voit să-și dea fata după el. Ei s'au hotărât deci să fugă și să se cunune într'un oraș din apropiere. Tatăl fetei a fost însă cu mult mai isteț decât să nu-i descoase gândul. S'a văzut, când au fugit, și el s'a luat în urma lor. Când era mai aproape de ei a strigat să stea, căci alții îi împușca: Tânărul se înțelege, nici habar n'au avut, ci au plecat mai departe. Atunci tatăl a descărcat pistolul dar n'a nimerit. Tânărul s'a ridicat din căruță, s'a întors spre următor, și-a puscat asupra lui. L'a nimerit chiar în frunte, rostogolindu-l de pe cal. Ei au mers mai departe, ca și când nu s'ar fi întâmplat nimic. Ajungând în orașul din apropiere s'au cununat. După aceea tânărul s'a înfățișat de bună voie la poliție, spunând, că dacă nu l'ar fi împușcat, îi împușca el pe ei.

— **Logodnă.** Dl *Dimitrie Ciobota*, învățător în *Petriș*, s'a fidanțat cu d-șoara *Aurora Han*, fiica învățătorului pensionat din *Roșia*. Felicitări!

— **Necrolog.** Primum următorul anunț funebral:

Iosif Boca comerciant în *Gherla* ca tată și soția născ. *S. Câmpean* ca mamă, *Teodor* și soția *Iuliana*, *Augustin* și soția *Rosalia*, *Michail* și soția *Ana*, *Iuliana* măr. *Gușiu* și soțul *Teodor* și copii, *Iosif Andrei* și soția *Agneta*, *Rosalia*, *Iuliu* și *Emil* ca frați, surori, cumnați, cumnate și nepoți cu inimă plină de durere aduc la cunoștință numeroșilor consângeni, prietini și cunoscuți moartea prea timpurie a prea iubitului și neuitatului lor fiu, frate, cumnat și unchiu *Victor Boca*, mecanic întâmplată după lungi și grele suferințe în etate de 22 ani la 27 Ianuarie st. n. la 3 ore p. m.

Scumpele-i osăminte se vor așeza spre vecinică odihnă în 29 Ianuarie st. n. la 1 oră p. m. în cimiterul român gr-cat. din *Gherla*. Floare a fost și s'a vestețit! Rugați-vă pentru liniștea sufletului; *Gherla*, 27 Ianuarie 1906.

— **Moartea unei femei de 104 ani.** În zilele trecute au înmormântat în comuna *Hevescsány* pe o femeie, care a trăit 104 ani. În întreaga-i viață a fost pe deplin sănătoasă. Numai în zilele din urmă s'a îmbolnăvit, când apoi a și fost răpită de moarte. A avut patru frați și a trăit fiecare aproape 100 de ani.

— **Mulțumită publică.** Cu ocaziunea concertului și altor producțiuni culturale, ce se aranjaseră pe seara de Bobotează în 6/19 Ianuarie a. c. din partea Reuniunii române de cântare și muzică a plugarilor din *Izvin*, a binevoit a suprasolvi următorii mult stimăți domni: *Dr. Lucian Georgevici*, avocat în (*T.-Recaș*) 12 cor.; *Dr. G. Țiglea*, avocat (*Timișoara*) 4 cor.; *Vasilie Terebenț*, paroh local 3-40 cor.; *Ștefan Munteanu*, notar comunal în loc 2-80 cor.; *Dr. Aurel Cosma*, adv. (*Timișoara*) 2 cor.; *Dr. George Adam*, adv. (*Timișoara*) 2 cor.; *Schön*, dir. de bancă (*T.-Recaș*) 1-40 cor.; *Aurel Alexa*, cand. de avocat (*T.-Recaș*) 40 fil.; *George Maresirianu*, (*T.-Recaș*) 40 fil.; *Emanuil Ungurean*, adv. (*Timișoara*) 2 cor.; *Nicolae Darabant*, paroh local 1 cor.; *George Păun*, crâșmar (*Timișoara*) 1 cor.; *Réthy Iosif*, notar 80 fil.; *Schmidt Gyula*, dir. învățător (*T.-Recaș*) 1-40.; *Alexandru Popescu*, șoncar 1 cor.; și *Teodor Novac*, econom 40 fil.

Generoșii contributori primească deci profund simțitele noastre mulțumiri. *Izvin*, 17 Ianuarie v. 1906. *Ștefan Ștefanu*, președintele Reuniunii. *Ioan Ursu*, cassar.

Și cu care acum o am
Noi vedeă raiul șonan,
Cu mândra ce-o am avut
Poate că l'ași fi văzut.

Pe marginea pădurii
P'acolo-i calea mândrii,
Să știu c'o a'și întâlni
Toată noaptea n'ași durmi
Și mereu o-a'și străjui,
Ca să-i spui cum am visat-o
Eri dimineață la patru.
Că iia ei ceea nouă
Era ruptă chiar 'n două.

Frunză verde floare d'albă
Fă-mi mândră inima 'ntreagă,
Cum mi-ai făcut-o odată
Când eșia-i seara la poartă
Și-mi dedea-i gurița toată.

Frunză verde floare fragă
Tu mândruță mi-ai fost dragă,
Și de dragă ce mi-ai fost
La fire n'ai făcut prost.

Păcat e mândră păcat,
E păcat de Dumnezeu
Că nu ești din satul meu,
Nevastă mândră ca tine
Să nu te iubiască nime.
Dar de-ai fi din satul meu
Poate că te-ași iubi eu.

Rămâi satul meu cu bine
Că eu ear' mă duc din tine,
Și rămâi sâtuț cu pace

Căci eu plec și n'am ce-ți face;
Rămâi sâtuț cu dor
Căci am plec, mă duc să mor
De al mândri mele dor.

Mânc'ate-ar focu de lume
Căci cu-amar trag în tine,
Cu amar și cu năcaz;
Și cu lacrimi pe obraz.
Pe obrazul meu cel alb
Curg lacrămile șireag.

Tună Doamne și trăznește
In cela-ce despărțește,
Feciorul de cătră față
Care se iubesc odată,
Cel-ce desparte doi dragi
Mânce-i corbii carnea 'n fagi
Oasele pe sub coșaci.
Cel-ce desparte doi dulci
Mânce-i corbii carnea 'n furci
Oasele pe sub butuci,
Păru-i bată vânturile
Ca pe mine gândurile.

Somoșcheș, la 26 Ianuarie n. 1906.

H A Z.

— De câte ori te văd dle. totdeauna îmi vine în minte un artist renumit.

— Ah, eu seamăn cu acel artist?

— Nu chiar, dar' și acela îmi datorește cu 20 coroane.

turi cu Serbia — a zis Regele Carol, — dacă față de noi s'ar fi purtat în chipul cum s'a purtat cu Austro-Ungaria. Statele mici trebuie să dovedească în înțelesul lor binepriceput, totdeauna multă corectitate, ca să câștige încrederea puterilor mari pentru vremea când ajung să lege învoielii cu dânsule.

România și uniunea Sârbo-Bulgară.

Di Gr. G. Ghica, ministrul plenipotențiar al României la Paris, a trimis următoarea scrisoare ziarului «Le Temps».

Paris, 25 Ianuarie 1906.

Domnule Director,

Ziarul «Le Temps» în numărul său dela 25 la nuarie publică o telegramă din Belgrad care se termină astfel:

Cerculă syonul în cercurile guvernamentale că România e pe cale de a intra în uniunea Sârbo-Bulgară și că în eventualul război economic între Austria și Serbia, România ar trece de partea Bulgariei.

Sunt autorizat a declara nefondat acest sgomot. Primiți vă rog asigurarea considerațiunei mele. (ss) Gr. G. Ghica.

Aviz părinților! Se primesc doui băieți, cu purtare bună pentru o meserie foarte rentabilă a căldăritului, la dl Săcălăzan în Caransebeș. D-lui ne scrie, că-i primește chiar săraci fiind, îi prevede dânsul cu îmbrăcăminte și vipt.

— La meseria noastră o calfă are la stăpân 1 fl. la zi și locuință, ori fără locuință de multe ori chiar doi floreni la zi — scrie dl Săcălăzan. Cei ce doresc a se oferi, să se pună în legătură de-a dreptul cu dl Vasile Săcălăzan, Caransebeș.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

— Cota oficială pe ziua de 2 Febr. —

Incheierea la 12 ore.

Grâu pe Aprilie 1906 (100 cigr.)	17.12—17.14
Secară pe Aprilie	14.00—14.02
Orz pe Aprilie	14.76—14.78
Cucuruz pe Mai	13.94—14.96
Grâu de toamnă pe 1906	16.88—16.90

Incheerea la 5 ore:

Grâu pe Aprilie 1906	17.16—17.18
Secară pe Aprilie	14.00—14.02
Ovăs pe Aprilie	14.88—14.90
Cucuruz pe Mai	13.88—13.90
Grâu de toamnă pe 1906	16.92—16.94

Prețul alcoolului în Arad.

Alcool rafinat în mare	cor. 158.—
" " " mic	" 160.—
" brut " mare	" 156.—
" " " mic	" 158.—

Bursa de bucate din Timișoara

Grâu : 78—100 klgr.	Cor. 15.60—15.70
" 79— " "	" " "
Secară : 100 " "	12.60—12.70
Orz : " " "	13.20—13.30
Ovăs mercantil 100 klgr.	13.40—13.70
" cernut " " "	" " "
Cucuruz nou " " "	13.00—13.10
" vechiu " " "	" " "

Tirgul de porci din Kőbánya.

De prima calitate ungară : Bătrâni grei părechea în greutate peste 400 chlgr. — fil.; bătrâni mijlocii, părechea în greutate peste 300—400 chlgr. — fil.; tineri grei în greutate peste 320 chlgr 126—128 fil.; Calitate sârbească : gret, părechea peste 260 klgr. 127—128 fil.; mijlocii părechea 240—260 chlgr. greutate 130—132 fil. Ușori până la 240 kgr. 116—118 fil.

Posta redacției.

T. O. învățător. Nu putem consimți cu forma în care d-ta tratezi chestiunea regulării salarelor învățătoresți. Suntem de acord, că soarta învățătorilor confesionali trebuie să fie preocupăția tuturor factorilor competenți, dar argumentele noastre sunt altele, nu acelea de a lovi în — școala confesională. Articolul nu se poate publica.

L. C. Ad. 1. 2 coroane. Ad. 2. Nu există fundațiuni cu menirea aceasta. Fiind multe scopurile și poate mai arzătoare, pentru cari se cer jertfele obștei române, coruri, societăți, etc. să-și procure resursele «acasă». Instituțiunile, cari sunt avisate la ajutor străin, nu trăesc. Ad. 3. Având examen de maturitate dela ori ce gimnaziu, prin urmare și dela gimnaziul László din Bpesta, te poți înscrie la universitate. Ad. 4. Atestatul de maturitate de gimnaziu în sine nu prea înseamnă vre-o cualificație pentru anumite funcții. Poți merge la postă și telegraf, perceporate de dare, etc. în cele mai multe locuri se recere însă și examene speciale. De obicei funcțiile ce le poți ocupa cu maturitate de gimnaziu, le-ai putea ocupa și cu școală mai puțină. Ad. 5. Ar trebui să știm anume ce reuniune voii să înființați. Ad. 6. La rugări pentru ajutoare, stipendii, trebuie să alături dovezi, că ești lipsit de mijloace și atestat despre succesul în studii, de-odăjă să arăți, că la ce-și trebuie stipendiul. Ad. 7. Se dau de obicei la tineri, dar încearcă, se poate să reușești, mai ales dacă ai atestate bune.

Posta administrației.

Antonie Craia, Rudaria. Am primit 2 coroane pe 1 sem. 1906.

Redactor responsabil: Sever Boen.
Editor-proprietar: George Nichia.

Fân.

Circa 600 măji metrice fân foarte bun în Kreszta-Ménes, u. p. Nádas.

Cumpărătorii să se adreseze la dnul **Emanuila Hirijiu** în Kreszta-Ménes.

Sămânță de bicău

pentru sămănat în orice calitate se poate găsi la firma lui

Nemes Géza

Arad, piața Boros Béni.

Anunț.

Averea mea proprie în comuna Székás-Offelia

25 holde katastrale

și casă cu duchian;

din acest pământ 23 holde e arători și 2 holde e livez

se vinde din mână liberă.

Voitori de a cumpăra se ostenească la subscrisul de a se tocni.

Pământul se vinde și deosebit de casă.

La caz de nu s'ar vinde până în prima lui Martie, se dă în arândă.

IOAN ARDELEAN.

Se caută

o femeie română, onestă, inteligentă, în vârstă 40—50 ani, care posedă și limba română, eventual și cea germană, ca educatoare lângă un băiat de 2 și jumătate ani, care și-a pierdut mama. Gospodărie nu trebuie să ducă ci numai ținerea în ordine a locuinței și creșterea copilului. Locul e a se ocupa momentan.

Reflectantele cu condițiunile lor (în plic închis) să s'adreseze administrațiunei ziarului nostru, care le va trimite adresei competente.

8499—1905.

Arverési hirdetmény-kivonat.

A borosjenői kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a „Victoria” takaré- és hitelintézet aradi, a Borosjenői Takarékpénztár, Borosjenő és Vidéke gazdasági és hitelszövetkezete borosjenői cégek, Éles Armin és Löbl Gyula aradi lakosoknak, László Albert borosjenői lakos végrehajtást szenvedő elleni 900 K, 292 K 82 f, 2100 K, 290 K és 3438 K tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést elrendelte, ennek folytán az aradi kir. törvényszék és a Borosjenői kir. járásbíróság területén fekvő és a borosjenői 72. sz. tjkönyvben A+I 2. sor 1624. hr. sz. a. foglalt szántóföld 656 K kikiáltási árban az

1906. évi február 9. napjának d. e. 10 órakor

a borosjenői kir. bíróság 10. sz. hivatali helyiségében megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt fog eladatni:

1. Ha a kikiáltási áron felül ígélet nem fog tétetni, az elárverezendő ingatlan kikiáltási áron alul is el fogadatni.
2. Árverelni kívánok tartoznak, az ingatlan becsárának 10 százalékát vagyis 65 K 60 fil., kézpénzben vagy az 1881. évi nov. 1-én 3333. sz. Ig. ügysz. rendelet 8 §-ában kijelölt óvadék képes érték papirokban a kiküldött kezeibe letenni, vagy az 1881. évi 60. t. c. 170 § értelmében bánatszénnek a bíróságnál történt előleges-elhelyezéséről kitöltött elismervényt átiszolgáltatni.
3. Vevő köteles a vételért három egyenlő részletben és pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedésétől számított 15 nap alatt, a másodikat ugyanazon naptól számított 30. nap-alatt, a harmadikat ugyanazon naptól számított 45. nap-alatt, minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számított 5 százalék kamatokkal együtt, szabályszerű betéti kérvény kapcsában, az 1881. évi dec. 6-án 3942. 5. l. M. sz. alatt kelt rendeletében előírt módon butylini kir. adóhivatalnál mint tkövi letétpénztárnál befizetni.
4. Az árverési feltételek többi pontjai hivatalos órák alatt ezen kir. bíróság tkövi hatóságánál Boros Jenő, Bokszeg és Sikula községek előljároságánál megtekinthetők.
5. Borosjenőn a kir. járásbíróság mint tkövi hatóságnál 1905. évi dec. 23-án.

Székely, kir. albíró.

Singurul calendar purtativ românesc.

Micul Calendar pe anul 1906

de Joan Apolzan, tipograf.

Pe lângă partea calendaristică, literară și foi pentru notițe cuprind sub titlul „Avutul nostru” informațiuni și date exacte asupra tuturor instituțiilor noastre, ea biserici, școale, reuniuni de tot soiul, societăți financiare, etc. Prețul unui exemplar legat în pânză, cu creion 70 fil., legat mai simplu 40 fileri, plus porto postal 7 fileri. A se procura dela autor în Sibiu (N.-Szeben).

APRECIERI DE FOI:

„Telegraful Român” (Nr. 99): „... Bun lucru a făcut dl Apolzan cu editarea acestui mic calendar purtativ, care are menire să lupte de pe Români de a mai purta prin buzunare calendar potrivite străine. Și e bine și cu pricepere compus „M. O.”, aies în ce privește datele referitoare la viața noastră publică...”

„Revista economică” (Nr. 40): „... Peste tot „Micul Calendar” se prasintă atât ca întocmire, cât și ca executare în condițiuni cât se poate de satisfăcătoare și nu putem decât să-l recomandăm cu toată căldura publicului românesc, ca un calendar de adevărată utilitate practică...”

„Libertatea” (Nr. 41): „Micul Calendar” numele unui nou calendar, dragătaș prin înfățișare și practic, ușor de purtat în buzunare”...

„CONCORDIA“ inst. de credit și economii, soc. pe acții, Ozora-Uzdin.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii «CONCORDIA» societate pe acții, se invită prin aceasta în virtutea §-ului 12 al statutelor societății la

a XII-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Uzdin-Ozora la 22 Februarie 1906 st. n. la 10 oare a. m. în localitățile institutului.

OBIECȚELE :

1. Raportul direcțiunii.
2. Raportul comitetului de supraveghere.
3. Prezentarea bilanțului încheiat cu 31 Decembrie 1905 propunerea direcțiunii și a comitetului de supraveghere referitoare la împărțirea venitului curat, darea absolutului pentru direcțiune și comitet de supraveghere.
4. Eventuale alte propuneri.

Ozora-Uzdin, la 28 Ianuarie 1906

DIRECȚIUNEA.

Conform §-lui 16 sunt acțiunile și eventualele documente de plenipotență până inclusive 20 Februarie st. n. a. c. a se depune la cassa institutului din partea acelor domni acționari, cari doresc a lua parte la adunarea generală.

Activa.		Contul Bilanțului.		Pasiva.			
101	Cassa în număr	3024	19	73	Capital de fondare	31000	—
95	Cambii escomptate	83231	—	80	Fond de rezervă general	12030	80
117	Cambii cu asig. hipot.	19907	—	37	» pentru Dubiose	312	08
102	Cambii dela cereale	20750	75	59	» filantropic	83	98
64	Diverse conturi Debitoare	2075	90	111	» pentru penziuni	83	98
94	Interese transitoare	684	92	118	Depuneri spre fructificare	16767	67
65	Mobilier	204	—	100	Reescompt	60209	20
	10% descriere	20	—	105			
		184	—	106			
				72	Dividende neridicate	91	38
				93	Interese transitoare anticipate	1193	57
				108	Prov. trans. antic. la cereale	285	06
				87	Diverse conturi creditoare	103	06
				96			
				18	Venit curat	7696	98
		129857	76			129857	76

Pasiva.		Contul venitelor și al sarcinilor.		Venite.				
83	Interese ridicate și capitalizate	824	60	114	Interese de escompt și hipotecate	9902	73	
99	Interese de reescompt	5007	79	90	» de întârziere	146	36	
107					116	Proviziune dela cambii	3059	88
110					103	» » cereale }	4094	18
115	Salare	2410	64	113	» » fâină }			
97	Chirie	259	92	78	Venite dela vinderea realit.	406	46	
98	Tipărituri	186	86					
109	Spese de călătorie	213	—					
104	Dare erarială și comunală	624	64					
66	Timbre	80	05					
84	Spese de cancelarie	285	13					
65	10% descriere din mobilier	20	—					
18	Profit curat	7696	98					
		17609	61			17609	61	

Uzdin-Ozora, la 31 Decembrie 1905.

On. Conopan m. p.
dir. executiv.

DIRECȚIUNEA :

I. Spariosu m. p.
comptabil.

M. Bălan m. p.
v. director.

V. Puia m. p.

I. Fêra m. p.

P. Spariosu m. p.

A. Șamanțiu m. p.

D. Fizeșan m. p.

G. Bosica m. p.

P. Giura m. p.

Esaminând conturile prezente și confrontându-le cu registrele principale și auxiliare le-am aflat în regulă.

COMITETUL DE SUPRAVEGHERE :

Pau Miclea m. p.
preș. com. de supr.

Gligor Bosica m. p.

Iovan Spariosu m. p.

Trăilă Bălan m. p.